

Informel

Trenutna revizija na dan 18:01, 7 studeni-носембар 2011

([razl-разл](#)) ←[Starija izmjena](#) | Trenutna revizija ([razl-разл](#)) | [Novija izmjena](#)→ ([razl-разл](#))

Informel ili **Enformel** (tako se izgovara), je skraćenica od *neformalna umjetnost* [1](od francuskog: *Art informel* [1]= umjetnost bez forme / bez oblika, dakle neformalna, neusiljena umjetnost, koja nije po propisu). *Informel* je dakle naziv za pravac u likovnoj umjetnosti - prvenstveno u slikarstvu, unutar [apstraktne umjetnosti](#), koji je bio u modi u [Evropi](#) prvih dekada nakon [Drugog svjetskog rata](#).

Informel se kao slikarska moda raširio iz poslijeratnog [Pariza 1950.-ih](#). po [Italiji](#), [Njemačkoj](#), [Španjolskoj](#) i zemljama [Beneluxa](#), a od kraja 1950 -ih i po svoj Evropi, pa tako i u ondašnjoj [Jugoslaviji](#) . Američki pandan *informelu* bio je [apstraktni ekspresionizam](#), koji je na neki način bio roditelj tog pravca.[1] Unutar *Informela* (ili paralelno s njim) postojali su brojni podpokreti, kao [tašizam](#), lirski apstrakcija i marginalna umjetnost (art brut).

Sadržaj/Садржај [\[sakrij/sakrij\]](#)

- [1 Karakteristike Informela](#)
- [2 Historijski kontekst nastanka informela](#)
- [3 Evropska poslijeratna situacija](#)
  - [3.1 Informel u Francuskoj](#)
  - [3.2 Informel u Njemačkoj](#)
- [4 Poznati evropski informelisti](#)
- [5 Američki umjetnici \(apstraktni ekspresionizam\)](#)
- [6 Izvori](#)
- [7 Vanjske veze](#)

Karakteristike *Informela* [uredi - уреди]

Kod *informela* je postao važniji sam proces slikanja - od motiva, slučajnost, spontanost i podsvjesno - postali su važniji od razumski izvedenih ideja, po tom je *informel* bio potpuna suprotnost **geometrijskoj apstrakciji** - koja je bila u modi do rata. U procesu *informela*, umjetnik se potpuno prepustio slučajnosti i svom trenutačnom raspoloženju, i kako je na neki način uzor tog pokreta **Jackson Pollock** rekao, bacajući preko ramena kantu boje na platno - *možda će to biti remek djelo*.

Umjetnici su se doslovno igrali sa bojom, njenom plastičnošću - nanošenjem različitih slojeva, ili korištenjem neočekivanih materijala (zemlje, cementa, prašine), bez ikakve unaprijed stvorene ideje (skica, koncepta) nadajući se da će se iz samog procesa rada - izroditi i neka ideja, a to se doista i dešavalo, kao u slučaju slikara **Georges Mathieu** i **Hansa Hartunga** koji su takvim pristupom došli do neke nove **kaligrafije**. Jedna od značajnih karakteristika tog slikarstva bila su veliki formati, platna su dobila često giganske razmjere.

Historijski kontekst nastanka *informela* [uredi - уреди]

Sjedinjene Američke Države su nakon **Drugog svjetskog rata**, izašle kao stvarni pobjednici tog rata i postali ne samo vojno, već i ekonomski najveća sila svijeta, a to se odrazilo ne samo na politiku, već i na sferu života pa tako i kulturu. Dok su do rata sramežljivo kopirali **britanske** slikare, sad su konačno iznjedrili prvog svog predstavnika sa vlastitim stilom, to je bio **Jackson Pollock** koji je sa svojim *action paintingom* postao velika slikarska zvijezda. Na razvoj **američkog** slikarstva, neosporno su veliki uticaj imali i brojni emigranti iz Evrope koji su se našli u **New Yorku** za rata (**Matta, Ernst, Dali, Masson, Bretton**) i pretvorili ga u umjetničku metropolu, i veliki **mecena** te vrste umjetnosti **Peggy Gugenheim**. Američki **apstraktni ekspresionizam** postao je nakon rata i snažno ideološko oružje u **hladnoratovskoj** konfrontaciji sa **SSSR-om**, koji se poput svojih velikih neprijatelja **Trećeg reicha** grozio, spontaniteta i bilo kakve iracionalnosti i

prefererirao strogo figurativni i epski pričljiv **socijalistički realizam**. Reih je u svojoj **nacističkoj umjetnosti** preferirao figuralnu zanatsku perfekciju i prezirao bilo kakvu degenerativnu izopačenu umjetnost baziranu na improvizaciji i spontanosti.

Evropska poslijeratna situacija [uredi - уреди]

Informel u Francuskoj [uredi - уреди]

Pariz i Francuska su imali bogato iskustvo slikarskih pokreta, koji su tražili inspiraciju u spontanom, podsvjesnom i emotivnom, i bili fascinirani primitivnim kulturama, od **dadaizma**, **nadrealizama** i brojnih eksperimentatora iz **1920-ih**. Okupacija je prekinula, sve te tendencije, tako da su one nakon oslobođenja izbile poput bujice. Slična je situacija bila i u **Njemačkoj**, gdje su dolaskom **nacista** na vlast, dokinut val njemačkog **ekspresionizma**, a i u ostalim evropskim zemljama. Za razvoj francuskog informela bile su značajne grupe *CoBra* i *Gutai*, a najpoznatiji predstavnici bili su **Wols**, **Jean Fautrier** i **Jean Dubuffet**. [1]

Termin *Lirska apstrakcija* prvi je upotrijebio *Jean José Marchand* za slike **Georgesa Mathieua** izložene na izložbi u decembru **1947.**, u pariškoj Galeriji Luksemburg. A termin **Tašizam** kritičar *Pierre Guéguen* **1951.** - pežorativno opisujući slikarski postupak **Jacksona Pollocka**. A termin *Informel* ili *neformalna umjetnost* (Art informel) prvi je u svijet likovne umjetnosti unio **1951.** pariški likovni kritičar *Michel Tapié*[2], nakon izložbe održane u martu u galeriji Nine Dausset na temu "Trendovi ekstremnog ne-figurativnog slikarstva", na kojoj su izlagali Camille Bryen, Giuseppe Capogrossi, **De Kooning**, **Hartung**, **Mathieu**, **Pollock**, Riopelle, Russel i **Wols**.

Informel u Njemačkoj [uredi - уреди]

U **Njemačkoj** se *informel* počeo širiti od **1952.** nakon izložbe grupe *Quadriga*, održane u **Frankfurtu**, na kojoj su nastupili **Karl Otto Götz**, **Bernard Schultze**, **Otto Greis** i **Heinz Kreutz**[3], ubrzo su osnovane grupe ZEN 49, SPUR i WIR inspirane francuskom CoBrom s kojom su održavali

dobre odnose. U Njemačkoj su poznati *Informelisti* bili **Hans Hartung** , **Emil Schumacher**, **Karl Fred Dahmen**, **Karl Otto Götz**, Gerhard Hoehme, Hans-Jürgen Schlieker, **Bernard Schultze**, K. R. H. Sonderborg, Fred Thieler i Hann Trier. [1]

Poznati evropski informelisti [uredi - уреди]

Jean-Michel Atlan (1913. -1960.)

Pierre Alechinsky (1927-)

Karel Appel (1921.-2006.)

Jean Bazaine (1904.-2001.)

Roger Bissière (1886. -1964.)

Alberto Burri (1915. -1995.)

Olivier Debré (1920. -1999.)

Nicolas de Staël (1914. -1955.)

Jean Dubuffet (1901. -1985.)

Jean Fautrier (1898. -1964.)

Lucio Fontana (1899. -1968.)

Karl Otto Götz (1914. -)

Hans Hartung (1904. -1989.)

Asger Jorn (1914.-1973.)

Zoltán Kemény (1907. -1965.)

Alfred Manessier (1911. - 1993.)

Američki umjetnici (**apstraktni ekspresionizam**) [uredi -

уреди]

Norman Bluhm (1921-1999)

Sam Francis (1923–1994)

Alberto Greco (1931-1965)

Elaine Hamilton (1920-2010)

Paul Jenkins (1923-)

Kenneth Kemble (1923-1998)

Franz Kline (1910-1962)

Willem de Kooning (1904-1997)

Joan Mitchell (1925-1992)

Jackson Pollock (1912–1956)

Mark Rothko (1903-1970)

Clyfford Still (1904-1980)

Mark Tobey (1890-1976)

Luis Alberto Wells (1939-)